

URBÁNI & Partners

s.r.o.

advokátska kancelária

sídlo: Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica

zapísaný v zozname Slovenskej advokátskej komory pod č. 133

IČO: 36 646 181, e-mail: urbani@urbani.sk

JUDr. Rastislav Urbáni, PhD., LL.M, advokát

JUDr. Juraj Remšík, LL.M, advokát

JUDr. Ing. Michal Ševčík, PhD., advokát

Obec Valaská

Mgr. Peter Jenča

Starosta obce

✓ Banskej Bystrici, dňa 10.06.2024

STANOVISKO

K protestu prokurátora voči všeobecne záväzného nariadeniu ohľadne poplatkov
v školskom zariadení obce Valaská

I.

Vo vyššie uvedenej veci sa nestotožňujeme s protestom prokurátora, pretože tento je reštriktívnym výkladom k zákonnému zneniu. Síce platí, že v škôlkach zriadených obcou či krajom sa výška mesačného príspevku na čiastočnú úhradu výdavkov (niekedy označovaného aj ako príspevok za pobyt dieťaťa v materskej škole) určuje v príslušnom všeobecne záväznom nariadení (ďalej len „VZN“). Príspevok sa stanoví jednotnou sumou pre všetky deti prijaté do škôlky a platí sa vopred najneskôr do 10. dňa v kalendárnom mesiaci, avšak

Ďalšie podmienky zníženia, zvýšenia či odpustenia príspevku si môže nad rámec zákona určiť aj zriaďovateľ. V prípade škôlok pod záštitou samosprávy treba tieto podmienky (vrátane možnosti oslobodenia či hradenia zníženého príspevku) hľadať práve vo VZN. A práve jestvujúce VZN jasným **nediskriminačným spôsobom** aplikuje zákonnú možnosť, kedy zákon umožňuje zvýšenie i zníženie príspevku.

To je aj prípad obce Valaská, pretože ako zriaďovateľ v prvom rade zabezpečuje potreby občanov obce, až následne iných občanov. Tu nejde o žiadnu diskrimináciu, ale o jasné uplatňovanie zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí.

II.

Platná právna úprava nestanovuje exaktne, akým lexikálnym vyjadrením má obec transponovať ustanovenia zákona do VZN. Práve zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v zmysle § 5 a § 6 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov dáva odpoveď na daný stav.

Pretože v § 28 sa nachádza viacero odstavcom, ktoré znejú:

Ods. 5

Výšku mesačného príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov materskej školy zriadenej obcou alebo samosprávnym krajom **určí zriaďovateľ všeobecne záväzným nariadením**; tento príspevok sa určuje **jednotnou sumou pre všetky deti prijaté do materskej školy**. Mesačný príspevok sa uhrádza vopred do desiateho dňa v kalendárnom mesiaci.

Ods. 6

Príspevok v materskej škole sa neuhrádza za dieťa,

a)

pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, ak ide o štátnu školu,

b)

ak zákonný zástupca dieťaťa o to písomne požiada a je členom domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu,

c)

ktoré je umiestnené v zariadení na základe rozhodnutia súdu.

Ods. 7

Podmienky zníženia, zvýšenia alebo odpustenia príspevku určí zriaďovateľ; ak je zriaďovateľom obec alebo samosprávny kraj, podmienky zníženia, zvýšenia alebo odpustenia príspevku **určí všeobecne záväzným nariadením**.

Z uvedeného je zrejmé, že sa nepoužíva ani termín „**rovnakou sumou**“ ale jednotnou, to znamená na základe rovnakých kritérií. Napovedá tomu aj odstavec 7, kedy je jasné, že zvýšenie i zníženie je upravené vo VZN. A to je aj prípad obce Valaská, kedy práve s ohľadom na financovanie obcí je logické, že pre vlastných občanov s ohľadom na prerozdelenie dane z príjmov má obec zdroj financovania za každého občana, zatiaľ čo občan inej obce týmto spôsobom ovplyvňuje plnenie rozpočtu iného subjektu.

Ďalej platí, že obec Valaská dotuje prevádzku školského zariadenia, teda nepostačujú príspevky štátu tak, aby mohla byť suma rovnaká za každé dieťa. Preto obec pristúpila, rovnako ako veľké množstvo iných obcí, ktoré sú úplne v rovnakej situácii.

Zákon nestanovuje žiadne ďalšie kritériá, preto je vecou obce ako ich nastaví. Dodávame však, že sa nejedná o diskrimináciu, pretože jednak uvedené má oporu v odôvodnení financovania a jednak ide o situáciu, kedy zmenou trvalého pobytu môže každý subjekt dosiahnuť zmenu výšky poplatku.

Za tejto situácie, keďže zmena má vplyv na financovanie zariadenia, nepovažujeme za dôvodné vyhovieť protestu prokurátora, pretože po formálnej stránke je splnený zákon – je prijaté

VZN, ktoré ustanovuje výšku poplatku pre dieťa, rovnako ako aj podmienky pre zvýšený poplatok pre deti mimo Valaskej.

Záverom dodávam, že ak protestu obec nevyhoví (vyhovieť môže len zmenou príslušného VZN), potom prokurátor môže podať žalobu o súlad právnych predpisov na Správny súd v Banskej Bystrici a len a až rozhodnutím tohto súdu môže dôjsť k vysloveniu prípadného nesúladu, kedy by za tohto stavu došlo tak či tak zmene VZN. Preto v situácii, kedy množstvo obcí postupuje rovnako a využíva znenie § 28 ods. 7 zákona č. 245/2008 Z.z. odporúčame protest prerokovať, ale nevyhovieť mu.

S úctou

URBÁNI & Partners s.r.o.

JUDr. Ing. Michal Ševčík, PhD:

advokát, konateľ